

iber:Camera

finnish baroque orchestra

barcelona ars nova

mireia barrera

directora

maría espada

soprano

gabriel díaz

contratenor

juan sancho

tenor

joan martín-royo

baríton

händel

dimarts 12 de desembre del 2023, 20:00 h
palau de la música

centenari
victoria de los ángeles

en benefici de Africa Viva

FUNDACIÓ
VILA CASAS

**aquest programa
ha estat possible gràcies
al suport de la fundació vila casàs**

Maria Girona

Contemporània de si mateixa

14.09.2023 — 14.01.2024 | Espais Volart

Maria Girona, Les garrotes, 1975 (detall) © Maria Girona, VEGAP, Barcelona, 2023

FUNDACIÓ
VILA CASAS

ESPAIS
VolART
BARCELONA

georg friedrich händel

el messies, hww. 56 (1741)

primera part

I. simfonia (overture)

II. recitativo accompagnato (tenor): “comfort ye, my people, saith your god”

III. ària (tenor): “every valley shall be exalted”

IV. cor: “and the glory of the lord shall be revealed”

V. recitativo accompagnato (baix): “thus saith the lord of hosts”

VI. ària (alto): “but who may abide the day of his coming?”

VII. cor: “and he shall purify the sons of levi”

VIII. recitatiu (alto): “behold, a virgin shall conceive”

IX. ària (alto): “o thou that tellest good tidings to zion”

cor: “o thou that tellest good tidings to zion”

X. recitativo accompagnato (baix): “for behold, darkness shall cover the earth”

XI. ària (baix): “the people that walked in darkness”

XII. cor: “for unto us a child is born”

XIII. pifa (simfonia pastoral)

XIVa. recitatiu (soprano): “there were shepherds abiding in the field”

XIVb. recitativo accompagnato (soprano): “and lo, the angel of the lord came upon them”

XV. recitatiu (soprano): “and the angel said unto them”

XVI. recitativo accompagnato (soprano): “and suddenly there was with the angel”

XVII. cor: “glory to god in the highest”

XVIII. ària (soprano): “rejoice greatly, o daughter of zion”

XIX. recitatiu (alto): “then shall the eyes of the blind be opened”

XX. duo (alto i soprano): “he shall feed his flock like a shepherd”

XXI. cor: “his yoke is easy, and his burthen is light”

segona part

XXII. cor: “behold the lamb of god”

XXIII. ària (alto): “he was despised and rejected of men”

XXIV. cor: “surely he hath borne our griefs”

XXV. cor: “and with his stripes we are healed”

XXVI. cor: “all we like sheep have gone astray”

XXVII. recitativo accompagnato (tenor): “all they that see him laugh him to scorn”

XXVIII. cor: “he trusted in god that he would deliver him”

XXIX. recitativo accompagnato (tenor): “thy rebuke hath broken his heart”

XXX. arioso (tenor): “behold and see if there be any sorrow”

XXXI. recitativo accompagnato (tenor): “he was cut off out of the land of the living”

XXXII. ària (tenor): “but thou didst not leave his soul in hell”

XXXIII. cor: “lift up your heads, o ye gates”

XXXVI. ària (alto): “thou art gone up on high”

XXXVII. cor: “the lord gave the word”

XXXVIII. ària (soprano): “how beautiful are the feet”

XXXIX. cor: “their sound is gone out into all lands”

XL. ària (baix): “why do the nations so furiously rage together?”

XLI. cor: “let us break their bonds asunder”

XLII. recitatiu (tenor): “he that dwelleth in heaven”

XLIII. ària (tenor): “thou shalt break them with a rod of iron”

XLIV. cor: “hallelujah!”

tercera part

XLV. ària (soprano): “I know that my redeemer liveth”

XLVI. cor: “since by man came death”

XLVII. recitativo accompagnato (baix): “behold, I tell you a mystery”

XLVIII. ària (baix): “the trumpet shall sound”

XLIX. recitativo accompagnato (alto): “then shall be brought to pass”

L. duo (alto i tenor): “o death, where is thy sting?”

LI. cor: “but thanks be to god”

LII. ària (soprano): “if god be for us”

LIII. cor: “worthy is the lamb that was slain”

Finnish Baroque Orchestra

L'Orquestra Barroca de Finlàndia (FiBO) ha estat alhora innovadora i líder en l'escena de la música antiga des de la seva creació el 1989. L'ampli repertori i l'esperit col·laboratiu de la FiBO han elevat l'orquestra més enllà del repertori estàndard i els models organitzatius, aprofitant la xarxa de músics de tot el món per posicionar-se tant com a conjunt de nivell mundial com a constructor de ponts entre festivals, organitzadors de concerts i altres conjunts. Com suggereix el nom de FiBO, el repertori del conjunt es basa en la música barroca, però les darreres revelacions en la investigació històrica de les composicions animen l'orquestra a ampliar els seus horitzons tant a la música molt anterior com a la molt posterior. Això inclou des de la música medieval fins a la interpretació de Jean Sibelius en instruments d'època, així com una àmplia varietat d'obres recentment encarregades per a instruments d'època de compositors com Jukka Tiensuu, Perttu Haapanen, Sarah Nemtsov i Ville Raasakka. La FiBO és l'orquestra en residència a la històrica Casa de la noblesa a Hèlsinki, Finlàndia. Fa gires per Finlàndia i també a l'estranger. L'obra de l'orquestra no ha passat desapercebuda; a més de la notorietat a la premsa, la FiBO ha rebut premis com l'Acte Musical de l'Any i Disc de l'Any de la Companyia Finlandesa de Radiodifusió.

La innovació de la FiBO també s'estén més enllà de l'escenari fins a la seva estructura en cons-

tant desenvolupament. Fundada inicialment com a Sixth Floor Orchestra, ha jugat un paper essencial en l'aparició del moviment de la música antiga al nord d'Europa. Des dels seus humils inicis, s'ha convertit en un conjunt versàtil de músics autònoms, presentant una oferta extraordinàriament diversa d'actuacions cada temporada. La FiBO és una orquestra per a músics dirigida per músics. Al capdavant hi ha la junta artística, composta pel director executiu i dos planificadors artístics escollits entre els membres de la FiBO. L'orquestra està especialitzada en col·laboracions i cooperacions úniques i innovadores. Des del seu treball com a soci artístic en el Model de Hèlsinki fins a la construcció d'una xarxa única de conjunts del barroc nòrdic anomenada Escena del Barroc Nòrdic, així com associacions amb festivals i conjunts de països com Polònia, Alemanya i Canadà, la FiBO està canviant el paisatge internacional per a conjunts d'època.

La discografia de la FiBO reflecteix la versatilitat de l'orquestra i, fidel a la forma, moltes es publiquen al segell propi de l'orquestra, FiBO Records. En col·laboració amb Alba, FiBO Records va llançar el seu tercer disc l'octubre de 2023 titulat *The World is Born*. L'àlbum combina la música barroca italiana primerenca de compositors com Tarquinio Merula, Claudio Monteverdi i Marco Uccellini amb música folk finlandesa. Els altres dos enregistraments són "Helsinki Window" (2019), que presenta obres recentment compostes per a instruments d'èpo-

ca de Jukka Tiensuu, Perttu Haapanen i Sarah Nemtsov, i “Moramoramor” (2017), que conté alguns dels concerts de “Brandenburg” de Johann Sebastian Bach, els concerts d’Antonio Vivaldi i “Mora” de Jukka Tiensuu. La FiBO també enregistra amb altres segells, com Alpha, Ondine, Alba i BIS. A principis de 2021, la FiBO i la violinista Ilya Gringolts van llançar un disc titulat “Il labirinto armonico” amb BIS que presenta tres concerts per a violí de Pietro Antonio Locatelli. Ha rebut crítiques i reconeixements internacionals, com Gramophone Editor’s Choice (març 2021) i Diapason d’Or (maig 2021).

Finnish Baroque Orchestra

Violí 1:

Irma Niskanen (concertino)

Tiina Aho-Erola

Viola Räsänen

Kaisa Ruotsalainen

Violí 2

Anne Pekkala

Juha-Pekka Koivisto

Anna Rainio

Viola:

Laura Kajander

Tuula Riisalo

Violoncel:

Jussi Seppänen

Lea Pekkala

Contrabaix:

Petri Ainali

Orgue:

Anna Orasmaa

Oboè:

Piia Maunula

Katariina Malmberg

Trompeta

Miikka Saarinen

Inka Pärssinen

Timpani

Tuija-Maija Nurminen

Barcelona Ars Nova

Barcelona Ars Nova és un ensemble vocal liderat per Mireia Barrera (Premi Nacional de Música, 2014) i format per cantants solistes que col·laboren habitualment amb els conjunts més prestigiosos d'arreu d'Europa, com el Collegium Vocale Gent, Capella Reial de Catalunya, Graindelavoix, Pygmalion, Les Arts Florissants, o RIAS Kammerchor, entre d'altres.

Barcelona Ars Nova neix l'octubre del 2012 dins del projecte de les Misses Polifòniques a Barcelona, iniciativa d'un grup d'amics d'organitzar a Barcelona una temporada d'audicions de música litúrgica interpretada en esglésies i en el marc de les cerimònies per a les quals van ser creades. De cara a garantir la màxima qualitat de les interpretacions, el projecte va impulsar la creació d'un conjunt vocal propi format per cantants professionals.

Tot i que en el seu origen el repertori de Barcelona Ars Nova es va centrar en la polifonia religiosa dels segles XV al XVII, amb el pas dels anys aquest s'ha ampliat, havent interpretat obres simfònico-corals de Bach, Haydn i Schubert, així com de Stravinsky, Poulenc, Hindemith i Bernstein, entre d'altres, tot col·laborant amb solistes i formacions com Juan de la Rubia, Vespres d'Arnadí, Orquestra Barroca Catalana o Cosmos Quartet, i amb la voluntat de reivindicar-se en la interpretació de la música dels sXX i XXI, especialment d'autor català.

En paral·lel al projecte de les Misses Polifòniques, des del seu inici Barcelona Ars Nova va tenir voluntat de ser present al circuit concertístic. Així, l'estiu del 2016 es va presentar per primer cop en concert, en una gira de cinc actuacions per importants monestirs romànics de Catalunya. Més recentment ha participat al Festival Internacional d'Orgue de Montserrat i han interpretat El Messies de Händel amb la Real Filharmonía de Galicia sota la direcció de Robert Howarth i amb la Sinfónica de Navarra i Carlos Mena. El desembre 2022 va actuar a l'Auditori de Girona, dins la temporada Ibercamera, i de cara el 2023 te previstes actuacions al Palau de la Música Catalana, Auditorio Nacional de Música i Fundación Juan March de Madrid, Palacio de Festivales de Santander i Auditorio Miguel Delibes de Valladolid.

Sopranos: Laia Frigolé, Marta Martins, Maria Pujades, Amélie Raison, Cressida Sharp, Lorraine Tisserand.

Alts: Mercè Bruguera, Sonia Gancedo, Anna Chiara Mugnai, Marta Rodrigo.

Tenors : Josep Benet, David Hernández, Albert Riera, Bekir Serbest.

Baixos: Benjamin Locher, Oriol Mallart, Tomàs Maxé, Néstor Pindado, Jordi Ricart.

Mireia Barrera

Ha estat directora titular del Coro Nacional de España, del Cor Madrigal, la Capella de Música de Santa Maria del Mar i fins al desembre de 2005 va dirigir el Coro de la Orquesta Ciudad de Granada, del qual n'és fundadora. Des de la temporada 20/21 és la principal directora convidada del Coro de la Comunidad de Madrid.

També ha estat directora convidada i ha col·laborat amb l'Orquesta Nacional de España, ONCA, l'Orquesta Barroca Catalana, l'Ensemble Residencias, el conjunt BCN216, el Cor de Cambra del Palau de la Música, i el Coro de la RTVE. Ha col·laborat en nombroses ocasions amb el Gran Teatre del Liceu i va participar en les produccions de les òperes Brundibár i Eco, en col·laboració amb l'Institut d'Educació, de l'Ajuntament de Barcelona.

Va dirigir per primer cop el Coro Nacional de España la temporada 2004-2005 i des del setembre de 2005 fins al juny de 2010 en va ser la seva directora titular. Amb ells va realitzar gires per tota Espanya, a més de per Alemanya, Romania, Àustria i els Estats Units. Va impulsar la creació del Cielo Coral del Coro Nacional de España a l'Auditorio Nacional de Música de Madrid.

El mes d'octubre del 2012 es va presentar al capdavant de Barcelona Ars Nova, ensemble vocal professional creat a Barcelona en el marc del projecte Misses Polifòniques. Els darrers anys, l'activitat de l'ensemble s'ha extès més enllà del projecte, havent actuat darrerament a espais com l'Auditorio de Galicia o el Baluarte de Pamplona, i protagonitzant la gira "Concerts als Monestirs de Catalunya".

El 2014 la Generalitat de Catalunya li va concedir el Premi Nacional de Cultura.

Nascuda a Terrassa i formada al Conservatori Municipal de Música de Barcelona, va estudiar a l'Escola Internacional de Cant Coral de Namur (Bèlgica) amb Pierre Cao. També ha participat en diferents cursos impartits per M. Cabero, E. Ribó i L. Héltay. Paral·lelament, va realitzar estudis de cant amb M. Dolors Aldea.

En l'àmbit docent, ha estat professora de Direcció Coral a l'Escola Superior de Música de Catalunya (2002-2005). També ha impartit cursos per a la FCEC, així com en diferents ciutats de l'Estat.

Cal destacar el seu interès pel diàleg entre la música i altres disciplines artístiques, el qual l'ha dut a col·laborar amb artistes com Perejaume o les companyies de dansa IT Dansa i Santamaría.

María Espada

Nascuda a Mèrida (Badajoz), ha estudiat cant amb Mariana You Chi i amb Alfredo Kraus (E. S. M. “Reina Sofia”), entre altres.

Ha cantat en els principals festivals d'Europa i col·labora amb directors com Mariss Jansons, Iván Fischer, Frühbeck de Burgos, Juanjo Mena, Christian Arming, Jesús López Cobos, Yaron Traub, Víctor Pablo Pérez, Giovanni Antonini, Ton Koopman, Enrico Onofri, Paul Goodwin, Diego Fasolis, Andrea Marcon, etc. i amb orquestres com Royal Concertgebouw Orchestra, BBC Philharmonic Orchestra, Munic Philharmonic Orchestra, Orchestre Philharmonique Royal de Lieja, Netherlands Radi Chamber Philharmonic, Orquestra Nacional d'Espanya, Orquestra Simfònica d'Euskadi, Orquestra Simfònica de Bilbao, Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC), Orquestra d'RTVE, Orquestra Simfònica de Madrid, Orquestra de la Ràdio Hongaresa, Orquestra Simfònica de Galícia, Il Giardino Armonico, Venice Baroque Orchester, Orchestra of the 18th century, Les Talens Lyriques, I Barocchisti, L'Orfeo Barockorchester, “Al Ayre Español”, Orquestra Barroca de Sevilla, Helsinki Baroque Orchestra, etc.

Ha gravat per als segells Harmonia Mundi, Chandos, i Naxos, i Challenge, entre altres.

Gabriel Díaz

Treballa habitualment sota la batuta de directors com Jordi Savall, Ivor Bolton, Lionel Meunier, Marco Vitale, Ruben Jais, Jana Semerádová, Andreas Spring o Alexis Kossenko.

Ha actuat en multitud d'auditoris i festivals a Espanya, Portugal, França, Anglaterra, Bèlgica, Holanda, Alemanya, Itàlia, Àustria, Txèquia, Suïssa, Estònia, Polònia, Noruega, el Marroc, Mèxic, Colòmbia, els Estats Units i el Perú.

Ha cantat el rol d'Andronico de l'òpera Tamerlano de Händel a l'òpera de Poznan amb l'orquestra francesa Les Ambassadeurs sota la direcció d'Alexis Kossenko, collint gran èxit de crítica i públic així com el rol de Medoro a l'òpera La Lisarda de Giovanni Battista Mariani sota la direcció de Rogerio Goç Alves al Donaufestwochen (Àustria). Va debutar a l'Òpera de Cambra de Varsòvia cantant el rol d'Ircano a l'òpera Semiramide Riconosciuta de Leonardo Vinci sota la direcció de Marco Vitale així com a l'Opera Comique de París cantant el rol de Pastore en L'Orfeu de Monteverdi sota la direcció de Jordi Savall. Participa en l'estrena mundial de l'òpera El Tallapapers de Luis de Pablo interpretant el rol del Comissari i els rols principals d'Achille in Sciro de Corselli i d'Orlando de Händel, tots ells al Teatre Real de Madrid.

Entre els seus compromisos futurs per a aquesta temporada estan el rol de La Peinture en l'òpera Les Ars Florissants de Charpentier al festival Musica Música de Bilbao, la Passió segons Sant Joan de J.S. Bach en una producció escènica del coreògraf Peter Leung i el rol de Giovanni en l'oratori Maria Vergine al Calvari de Gaetano Maria Sclassi a Lisboa.

Juan Sancho

Amb una tècnica superlativa, una expressivitat que va impressionar immediatament la crítica i un timbre càlid eminentment llatí, Juan Sancho s'ha consolidat com un dels tenors més demanats pel panorama operístic internacional.

Nascut a Sevilla, inicialment va seguir una formació molt clàssica com a pianista, però ràpidament va desenvolupar una passió pel cant, que va estudiar a l'Escola Superior de Música de Catalunya a Barcelona, amb Lambert Climent i Montserrat Figueres.

Va treballar molt ràpidament amb directors com Michel Corboz, William Christie, Gustav Leonhardt, Fabio Biondi, Jordi Savall, Diego Fasolis, Marc Minkowski, Andrea Marcon, Richard Egarr, Christian Curnyn, Ivor Bolton, George Petrou, Leonardo García Alarcón, Riccardo Minasi, Hervé Niquet, Jan Tomasz Adamus i Václav Luks, sense oblidar al difunt Alan Curtis.

La carrera internacional de Juan l'ha portat als més grans teatres i sales del món.

Reconegut com un dels millors especialistes de Händel de la seva generació gràcies sobretot al seu impecable virtuosisme, Juan Sancho va interpretar a Lurcanio (Ariodante) a l'Òpera de Lausanne, Grimoaldo (Rodelinda) a la English National Opera, al Teatre Reial Madrid i al Théâtre donis Champs-Élysées a París, Oronte (Alcina) en els teatres Bolshoi i Lausanne, Bajazet (Tamerlano) a Madrid, Tempo (Il Trionfo del Tempo e del Disinganno) a Moscou, Sesto (Giulio Cessés) a Basilea i Madrid, el paper principal de Belshazzar a Göttingen dirigit per Václav Luks amb Concerto Köln, Emilio (Partenope) en una producció d'Ivor

Bolton/Christopher Alden al Teatre Real de Madrid, etc.

Els altres gegants de l'època barroca troben en Juan Sancho un intèrpret no menys notable. Esmentem les recents interpretacions de Vitaliano, a Il Giustino de Vivaldi amb George Petrou en el Festival d'Òpera de Drottningholm, Celindo en Idalma de Pasquini sota la direcció d'Alessandro De Marchi en el Festival d'Innsbruck i Arnalta/Lucano en L'Incoronazione di Poppea de Monteverdi per al Teatre Colón de Buenos Aires sota la direcció de Jean-Christophe Spinosi.

També ha interpretat la Passió segons Sant Mateu de Bach amb Jordi Savall a l'Auditori de Barcelona, la Capella Real de Versalles i la Filharmònica de París.

Els projectes per a la temporada 2023/2024 confirmen aquest estatus eminent: extensa gira amb Il Ritorno d'Ulisse de Monteverdi amb Emiliano González Toro i I Gemelli (Tolosa, Brussel·les, Barcelona, Madrid, etc.); Rèquiem de Mozart amb la Capella Cracoviensis i després la Missa de la Coronació del mateix compositor dirigida per Julio García Vico; El Messies de Händel, a Barcelona i Madrid; L'Incoronazione di Poppea a l'Òpera Reial de Versalles; Oronte a l'Alcina de Händel amb Andrea Marcon (direcció Lotte De Beer) al Teatre de la Maestranza de Sevilla, sense oblidar una atrevida producció de Sarrasine a Göttingen, un pastitx modern basat en el conte d'Honoré de Balzac amb música de Händel.

Joan Martín-Royo

Nascut a Barcelona és llicenciat en Història de l'Art per la Universitat de Barcelona. Va estudiar composició, piano, violí i fagot al Conservatori del Liceu. Pel que fa al cant va ser alumne de Mercè Puntí, Carlos Chausson i Didier Laclau-Barrère. És professor associat de Cant al Conservatori Superior de Música del Liceu de Barcelona.

Tercer Premi Masculí, Premi Mozart i Premi Plácido Domingo del Concurs Francisco Viñas (2003) i “Preisträger” del Mozarteum de Salzburg (2002).

Actuacions a Barcelona (Liceu, Palau de la Música, L'Auditori), París (Teatre dels Camps Elisis, Teatre del Châtelet), Madrid (Teatre Real, Teatre de la Zarzuela, Auditori Nacional, Teatre Monumental i Fundació Juan March), València (Palau de les Arts i Palau de la Música), Berlín (Komische Oper), Òpera de Montecarlo, Parma (Teatre Regi), Oviedo (Teatre Campoamor), Gènova (Teatre Carlo Felice), Santiago de Xile (Teatre Municipal), Tolosa (Teatre del Capitole), Amsterdam (Concertgebouw), Brussel·les (Teatre de la Monnaie i Bozar), Washington (Kennedy Center), Salzburg (Grosser Saal del Mozarteum), Sevilla (Teatre de la Maestranza), Londres (Leighton House Museum) i Saragossa (Auditori). Actua també en els Festivals de Glyndebourne i Peralada i en les Schubertiades de Vilabertran i Barcelona.

Forma duo amb els pianistes Dalton Baldwin, Roger Vignoles, Helmut Deutsch, Norman Shetler, Rubén Fernández Aguirre i Pierre Réach entre altres.

En aquestes últimes temporades ha interpretat el rol de Papageno (producció de Barrie Kosky de “La flauta màgica”) a Austràlia (Perth Festival i Adelaide Festival), Nova Zelanda (Auckland Arts Festival), Òpera de Roma i Teatre Real de Madrid. I també els rols de Horemhab (“Akhnaten” de Glass) a l'Òpera de Niça i Schaunard (“La Bohème”) i Conde Almaviva (“Les bodes de Figaro”) al Teatre Real de Madrid.

Recentment, ha cantat el rol de Papageno (producció de David McVicar) al Gran Teatre del Liceu de Barcelona sota la direcció de Gustavo Dudamel i ha estrenat l'òpera “L'Arxiduc” d'Antoni Parera Fons al Teatre Principal de Palma.

Molt més que un al·leluia

Els oratoris, inicialment, estaven destinats a la lloança i a la pregària. Però ja des dels primers laudi espirituals (“lloances espirituals”) de la Congregazione dell’Oratorio de Roma (fundada per sant Felip Neri el segle XVI) l’element teatral hi va ser present. En un temps en què les representacions teatrals profanes es prohibien durant la Quaresma, l’oratori era el format perfecte per entretenir i, alhora, lloar Déu amb música i text posant al servei de la congregació recursos operístics molt populars. Es tractava, doncs, d’una obra híbrida que pretenia ser útil a la promoció de la militància eclesiàstica a partir de recursos seculars.

Amb el pas dels anys, però, l’oratori va anar prenent diferents formes segons on es desenvolupava. La finalitat de la pregària també es va anar diluint i, en moltes ocasions, els oratoris no són més que narracions de passatges de la història sagrada en forma de concert. Encara que les tradicions més arrelades són les dels oratoris italians i alemanys (on destaquen especialment les passions), devem a Georg Friedrich Händel bona part del prestigi de l’oratori anglès.

Händel es va instal·lar a Londres abans de complir els 30 anys i ja s’hi va quedar per sempre. Va fer una intensa carrera com a compositor operístic (més de 40 títols), com a organista i com a empresari teatral. A partir de 1732, quan veu que l’èxit de les seves òperes va decaient, els oratoris es convertiran en la principal dedicació de Händel. Molt familiaritzat amb la Bíblia, es va adonar que les Sagrades Escripures li oferien temes grandiosos als quals podia lliurar-se completament per crear una mena de teatre lliure en què les fórmules que havia utilitzat per a les òperes podien igualment funcionar: àries, duets, recitatius, cors, homofonies, polifonies, harmonies estàtiques, contrastos entre solista i cor, esplendor orquestral, etc. El resultat va ser la composició d’un total de trenta-dos oratoris, tots amb dues característiques que el van convertir en el principal impulsor del gènere a Anglaterra:

d’una banda, el gran dramatisme i l’enorme sentit de l’autenticitat expressiva dels personatges i de les situacions, i de l’altra, la importància de les intervencions corals, que, per primer cop, deixen de ser simplement narratives i s’afegeixen al dramatisme. La grandesa de l’oratori handelià s’explica per si mateixa amb títols com *Esther* (1732), *Deborah* (1733), *Saul* (1739), *Israel in Egypt* (1739), *Messiah* (el *Messies*) (1742), *Samson* (1743), *Judas Maccabeus* (1747) o *Salomon* (1749).

El *Messies*, encara que s’acostuma a interpretar per Nadal, no és una obra específicament destinada a aquestes dates. És una gran pregària que abasta tota la història de Jesús, des de l’anunciació dels profetes fins a la consumació dels temps. El text —probablement triat pel mateix Händel que es va barallar amb el seu llibretista habitual, Charles Jennens— és molt directe i no s’entreté en explicacions marginals, ja que s’entén que el públic destinatari coneix perfectament els diferents episodis que hi apareixen. No hi ha una narració en el sentit teatral d’episodis bíblics, sinó que l’obra s’estructura en tres parts. En la primera part s’explica l’anunci de la vinguda a la terra del fill de Déu, feta en temps dels profetes, i es narra el naixement del *Messies*. En la segona part hi ha l’exposició de la doctrina, els quadres de la Passió, els misteris de la Resurrecció, l’Ascensió i la Pentecosta, i la glorificació final del fill de Déu amb el cèlebre “Al·leluia”. La tercera part és una reflexió sobre el resultat de l’acció redemptora del sacrifici de Crist i una imatge de l’Apocalipsi que culmina amb un “Amén” final.

Händel canta les excel·lències de la vida, la mort i la missió del *Messies* amb autèntica passió i amb autèntica pietat, però sense cap subjecció litúrgica i lliure de qualsevol dogma. Per aquests motius el *Messies*, lluny de quedar com a patrimoni exclusiu dels fidels cristians, ha esdevingut patrimoni universal dels fidels a la música. Té aquella doble qualitat que només mostren les obres mestres: d’una banda, conté secrets i noves lectures per als experts i de l’altra, bellesa i

atracció per a l'òïdor mitjà.

En tot cas, el valor extramusical que té aquesta obra ja ve del moment mateix en què es va compondre. Aquesta partitura monumental va ser escrita en poc més de tres setmanes, entre el 22 d'agost i el 14 de setembre de 1741. Es va estrenar en un concert benèfic a Dublín el 13 d'abril de 1742 davant de 700 persones i, poc després, es va representar a Londres, al Covent Garden, en presència del rei d'Anglaterra (amb polèmica inclosa pel fet de representar una obra religiosa en un escenari laic). Diuen que en aquella ocasió el monarca va quedar tan impressionat pel cor de l'"Al-leluia" que, espontàniament, es va posar dret i va restar així fins al final del fragment (a Anglaterra no és estrany trobar auditoris que escolten aquest fragment dempeus). Uns dies després de l'estrena, el *Faulkner Journal* deia sobre l'obra: "Considerada pels crítics més capacitats com una de les obres musicals més completes i acabades. Ens sentim incapaços d'expressar el goig que va produir en l'immens auditori, sumit en la més gran admiració. És sublim, grandios i tendre, [...] la conjugació perfecta per commoure tant l'òïda com el cor." Per acabar de donar-li més llegenda, si cal, afegirem que el dia 6 d'abril de 1759 (vuit dies abans de morir) Händel va dirigir el seu darrer concert públic. L'obra interpretada va ser, justament, el *Messies*.

David Puertas, músic i periodista

la temporada ibercamera agraeix el suport de: _____

amb el suport de

mitjans col·laboradors

amb la col·laboració de

RICARDO BOFILL
TALLER DE ARQUITECTURA

telinformática*
Soluciones Integrales

ibercamera col·labora amb

apropa
cultura
una porta
a la inclusió

#QUADERN
CULTURA

col·labora amb nosaltres

Si voleu col·laborar amb nosaltres i conèixer els nostres programes de patrocini, contacteu amb ibercamera@ibercamera.com

segueix-nos

organitza

Temporada Ibercamera, SAU

Ibercamera és una empresa de:

GRUPCAMERA

Av. Diagonal 467, 1er 2a B - 08036 Barcelona

www.ibercamera.com

ibercamera@ibercamera.com

T. 93 317 90 50

Edició: Ibercamera, SAU

Imatge gràfica: Enric Satué

Disseny gràfic: Estudi Neus Pacheco

Perquè vols

vibrar **d'emoció**
amb tots els sentits

Perquè t'interessa
viure la cultura.

LA VANGUARDIA

iber:Camera

proper concert

24/01/2024 – 20:00 h / palau de la música

concert d'aranjuez

filharmònica nacional d'hongria

ana vidović, guitarra

jordi francés, director

t. 93 317 90 50

www.ibercamera.com